

шухала зорилго

КПСС-эй XXI съездын шийдхэвэринуудыг бэлүүлхын түлөө...

Бурят УНЭН

КПСС-эй Бурядай обкомой, Улан-Удын горкомой, Бурядай АССР-эй Верховно Советэй орган

№ 47 (8879) 1959 оной февралын 25, среда Өзн 20 мүнэгн

Советскэ Союзай правительственна делегаци Инди орохоё мордобо

Индин Республикын правительствын урыалаар Советскэ Союзай правительственна делегаци гүрэн турын хэрэгээр Москваһаа Дели орохоёо февралын 23-да «ТУ-104» самолётто хуужа гараа...

КПСС-эй XXI СЪЕЗДЫН ШИИДХЭВЭРИНҮҮДЫЕ ВЭЛҮҮЛХЫН ТҮЛӨӨ

1965 ондо 500-520 млрд киловатт-час. 1958 ондо 233 млрд киловатт-час. ЭЛЕКТРОЭНЕРГИ

Хэмжээ-ябуулганууд хараалагдаа

Түнхэнэй «Искра» гэжэ колхоз КПСС-эй ЦК-гэй 1953 оной сентябрь-ин Пленумэй хойшонхи үеын туршдаа бүри ехээр халбаран хүгжөө...

Мүн Кударын аймагай центрын библиотекэ (даагшань нүхэр Романович), энэ аймагай Алтайн хүдөөгэй клуб (даагшань нүхэр Ганжуров), Иволгын аймагай Гильбирин хүдөөгэй библиотекэ (даагшань нүхэр Миронова) болон бусад съездын шийдхэвэринуудыг ажалладаг гүнзэгыгөөр ойлгуулхын түлөө хайнаар оролдоно.

Ороноо бүри дээрэн электрификациһа гэнэн В. И. Лениний хараа тусэбье бэлүүлхэ зорилгоор ерэхэ долоон жэлэй туршдаа ехэ хүдэлмэри хэгдэхэ байна. Энэ үе соо электрэнэри бүри ехээр үйлдэбэрилдэг болохо гэжэ хараалагдахай. 1958 ондо 233 миллиард киловатт-час электрэнэри абahan аад, 1965 ондо 500—520 миллиард киловатт-час үйлдэбэрилдэби.

Мүн Яруунын аймагай Исингын загашадай клуб тон муугаар хүдэлмэрлэнэ. Эндэ съездын шийдхэвэринуудыг хүдэлмэришэдтэ ойлгуулха тушаа амаршы хэмжээ-ябуулга абтангаүй. Иймэ дутагдалнууд ондоошые аймагуудаар үсөөн бэшэ үзэгдэнэ. Саашадаа Культурын байшангай, клуб, улаан булан, библиотекын хүдэлмэрилгэшэд ажаллаа эрид найжаруулха зэргэтэй. Ээ эмхи зургаанууд ажалладаг дунда лекци болон элдхэлнүүдые, асуудалаа харюусаха вечернүүдые, аман үгын журналуудые эмхидхэхэ, отара болон гүүртэнүүдээр агитационнууран найханай бригадануудые эльгээхэ, сёл сурталай хүдэлмэрин бусадшые формонуудые хэрэглэхэ зэргэтэй.

«Эхэ герой» гэжэ хүндэтэ нэрэ зэргэ олэн үхибүүдтэй эхэнүүдтэ олгогдобо

- 1. Азаргаева Буда Намсараевна—Түнхэнэй аймагай Хэрэн тосхоной гэрэй эзэн эхэнэр.
2. Жилина Анна Максимовна—Байкало-Кударын аймагай Лениний нэрэмжэтэ колхозой гэшүүн.
3. Кавизина Акулина Дмитриевна—Бичурын аймагай «Победа» колхозой гэшүүн.
4. Колодезникова Лидия Прокопьевна—Байкало-Кударын аймагай Ждановой нэрэмжэтэ колхозой гэшүүн.
5. Разуваева Ирина Ивановна—Улан-Удэ городой Октябрьска районной гэрэй эзэн эхэнэр.
6. Хусаева Сима Хулубаевна—Байкало-Кударын аймагай «Знамя Октября» колхозой гэшүүн.

Ороноо бүри дээрэн электростанцинууды олоор барихаар хараалаа. Тэрэнэй үндэһөөр ороноо электрификациһа асуудал гүргэлхэгдэхэ болон. Мүн эдэнтэй хамта, мүнөө баригдажа байһан томо томо гидроэлектростанцинууд ашарлалдаа оруулагдаха.

Шэнэ продукция гаргахань

Партийн XXI съездын баталан абahan түүхэтэ шийдхэвэринууд Улан-Удын Серовой нэрэмжэтэ олзоборилгын артелини гэшүүдэй дунда ажахын болон политикэскэ ехэхэн дэбжэлтэ үсүсбэ. Эдэ үдэринуудтэ артелини цех, участогуудаар съездын шийдхэвэринуудээр фонирхолтой хөөрэлдөөнүүд болон.

Партийна эдэбхитэдэй суглаан нээгдэбэ

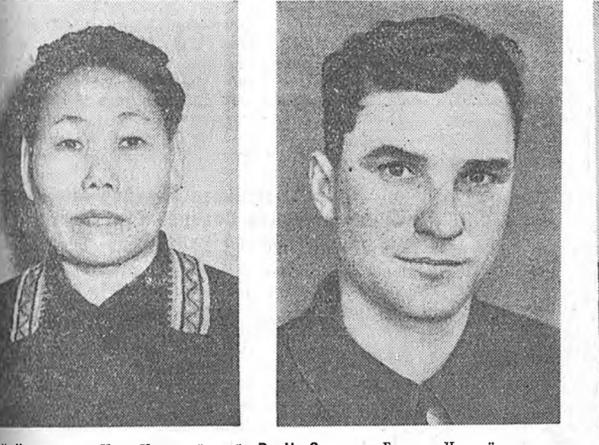
Февралын 24-дэ Улан-Удын хотодо, гүрэнэй Лениний оркестро болон баделэй театр областной, республикын гороной партийна эдэбхитэдэй суглаан нээгдэ. Эндэ хамтадаа 800 гарамнай партийно-советскэ хүдэлмэришэд, колхозуудай түрүүлэгшэ, партийна эхин организациин үдэринууд, хүдөө ажахын мэрлэлтэд хабаадана.

Түмэрэй хаядаһаар 124 трактор бүтээгдэбэ

КИШИНЕВ, (ТАСС). Молдавин столицын залуушуулай үнгэрэгшэ жэлдэ суглуудлан, түмэрэй хаядаһаар Харьковска тракторна завод 124 трактор бүтээжэ гаргаба. Тэдэ тракторнууд бултадаа республикын колхозуудта үгтөөд, намарай полевой хүдэлмэридэ хабаадан байна. (ТАСС).

Мүнөө тус артелинихид долоон жэлэй түсэб болзрооһон урид дүүргэхын түлөө дэлгэрэн бүгэдэ арадай мурьсөөндэ оролсожо, шэнэ дэбжэлүүдгэһэн уялгануудые абаад, шэн габьяатайгаар, ажаллажа байна. Энэ жэлэй хахадһаа эхилжэ эндэ шэн янзын фанерванно мебель гаргадаг болохонь. Энэнь гоёшы, сээршые, бүхэшые, үнэ сэнгээршые бага байха юм.

Партийна эдэбхитэдэй суглаан нээгдэбэ

А. Н. Хуриганова, Улан-Удын өөдойой фабрикын өдөлшон-мотористка.

БурАССР-эй Верховно Советэй депутадта кандидадуд

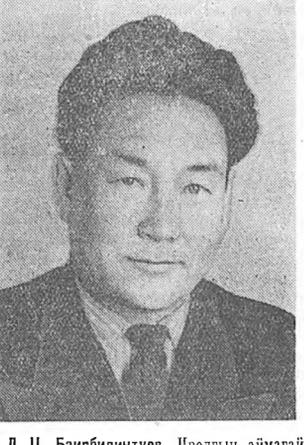

В. И. Семенов, Галуута-Нуурай станицин паровозно деловой машинист.

БурАССР-эй Верховно Советэй депутадта кандидадуд

Р. С. Сафронов, Бурядай АССР-эй Министруудэй Советэй Түрүүлэгшын орлогшо.

М. Ф. Загородная, Улан-Удын сэбмин фабрикын аппаратно-эрэлгын үйлдэбэрише даагша.

БурАССР-эй Верховно Советэй депутадта кандидадуд

Д. Ц. Баирлиинтсев, Иволгын аймагай «Коммунизм» колхозой түрүүлэгшэ.

БурАССР-эй Верховно Советэй депутадта кандидадуд

П. Ф. Синицын, Бичурын аймагай Ждановой нэрэмжэтэ колхозой комплексно бригадын бригадир.

нальва үүргэбэ (ТАСС) на агента оор Чехо националь дэр хүдэ Гүрэнэй найшаанан на суглаануунгадда Рирлингэ

УДЕВ. -14. ь 4701

Коммунистууд болон партийнабэшэ хүнүүдэй нэгэдэлэй кандидатуудта нэгэн хүн шэнгээр бултадаа дуугаа үгэе!

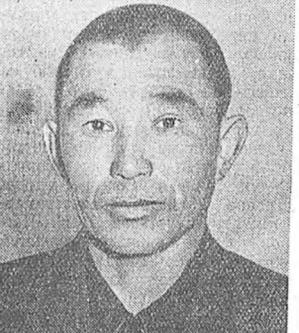
Бурядай АССР-эй Верховно Сөвөдэй депутатна кандидатууд

Н. Г. Балдано, Бурядай АССР-эй Уран зохёолшодой союзай ирэдэниин түрүүлэгшэ.

Ф. И. Оглоблин, КПСС-эй Улаан-Удэн Ситдэриьса райкомой нэгэдэх секретарь.

Ж. Б. Базаров, Заиграйн аймагай Марксын парамжэтэ колхозой хошигнон.

С. И. Власов, Бурядай АССР-эй Эдэ хоолой промишлешностиин министр.

Мэргэжэлтэй механизатор

Шулуутайн леспромхозой Бурят-Горхон гэжэ участогай бригадир-механик Дамби Дабасевич Бадмаевы тэндэхи модошод, Заиграйн аймагай «Гигант» колхозой гэгшүүд, Шэнэ Бэрээнэй сельпогойхид хунгуулин № 59 Бэрээнэй округлоо Бурядай АССР-эй Верховно Сөвөдэй депутатта кандидаттаар дэбжүүлэн байна.

Заиграйн аймагай Новоилнск тохондо түрэнэн Д. Д. Бадмаев 1956 ондо Сибириин лесотехническ институт дүүргээд, Хандагатайн леспромхозой Сангон гэжэ пунктта ахалагша механикаар томилогдонон юм. Энэ уулгаа бараг найнаар дүүргээд байбашы, дүршэл багатайгаа, модо таллуулдаг тракторнуудыг зүбөөр хэрэглэхэ талаар ядалдаагаа мэдэржэ эхилээ нэн.

1957 ондо нүхэр Бадмаев Шулуутайн леспромхоздо элгээгдээд, модо бэлдэхэ ажал даалгахыг гуйгаа бэлэй. Дээдэ хургуултай мэргэжэлтэн аад, тингэжэ юрын слесарини хэхэ ажалдаа—Бурят-Горхондохи мастерска участогай бригадир-механикай хүдэлмэридэ ороһон байха.

Олохон жэлдэ модо таллуулһан, ехэ дүршэлтэй хүнүүд тэндэ хүлээдэг. Тингэжэ өөртөө тунхтай, олон юумэ тэдэһинээ ойлгохо абахаар, хүдэлмэриндөө теорио нургахаар байгаа ха юм.

Тракторнуудыг ябууд заһабарилха график урдань холо эблэгдээд байһан аад, харин бригадир эрэнээр гуримшуулагдан юм.

Дамби Дабасевич, үшөө нэгэ үдэр хүдэлөө наа, тракторни яахашгүйл, зүбшөөгьтэ?—гэжэ зарим нэгэ механизаторнууд гуйдаг байба.

— Тингэжэ болохогүй. Заһабари хэхэ болзорые эблэхэдэ трактор, механизмууд сагнаа урид элээдэг, муудадаг юм,—гэжэ Дамби Дабасевич тэдэһидэ ойлгуулба.

Заһабарилга хэхэ графикай хазагайруудадангүй дүүргэгдэжэ эхилэхэдэнь, тракторнууд нэгэ жэлдэр хүдэлжэ, ажалтай бүтээсэ хараа байса дээшлээ.

Модо отолдог газарһаа дээдэ склад хүрэтэр харгы гаргажа бэлдэхэ хэрэгтэ бригадир анхаралда хандуулба. Харгын муу байбал, ме-

ханизм эблэржэ, хаатаха бишуу. Мүнөө тингэ харгын барилгада комплексно бригадын гэгшүүд бултадаа хабаадаг болонхой.

Нүхэр Бадмаев механизмуудыг өөрөө заһабарилсадаг. Теоритическэ найн бэлдэхэлтэй бригадир үдэр эрэхэ бүри практика хэхэтэй болохо, үйлдэбэрини ямаршы асуудал шиндхэдэг болоо нэн.

Механизмуудыг зүбөөр ашаглаха, механизаторнуудай ажалыг найнаар эмхидхэхэдэ, улааны болонгүй үрэн гаража эхилһэн байна. Бурят-Горхондой мастерска участок түсэбөө нара бүри дүүргэжэ, үнгрэгшэ жэлдэ 1500 кубометр модо түсэбһөө гадуур бэлдэхэ. Энэ участогтайхид «Забайкалсес» комбинатай мастерска участогуудай мурьсоондэ дүрбэн удаа түрүүлжэ, бүхэсоюзна шанда хүртэһэн байха юм.

Гурбынь үнгрэгшэ жэлэй дүрбэлхи квартал соо абаа.

Бурят-Горхондой модошод мүнөө найнаар ажаллажа байнхай. Инвариинга түсэб амжалттайгаар дүүргээд, хунгалтын хүндэлдэ ажалтай бэлгэ бэлдэнэ. Эндхи механизаторнууд 190 кубометр даабаритай аад, үдэр бүри 230—240 кубометр модо дээдэ складуудта асарна.

Дамби Дабасевич бригадиртай уулга найнаар дүүргэһин хажуугаар уралан нарижуулжа хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадалсана.

Бурят арадай эрхим хүбүүн, эдэбхитэй хүтэлбэрилгэжэ, бэлгэнтэй инженер Дамби Дабасевич Бадмаевта бултадаан дуугаа үгэе!

С. Тюлюкин.

Арадай этигэмжэтэ боломоор хүн

Сергей Васильевич Кривогорничин Кударын аймаг соохи эгээл бэрхэ түрүүлэгшээрэй нэгэн гэжэ тон зүб тоологдодог юм.

Өөрингөө сентябрийн Пленумэй түүхэтэ шиндхэбэринүүдыг амжалттайгаар бэсүлүүлхын тула КПСС-эй ЦК эгээл эрхим хүнүүдээ хүдөө нотагуудта элгээгээ нэн. Таниха мэдэхэ нүхэдэйнгөө нимэ найн найхан зорилготойгоор хүдөө гаража байхада, Сергей Васильевичыг колхоздо хүдэлжэ хүсэлтэй байһан мэдүүлһэн юм. Тэрэнэй гуйдта дүүргэгдэжэ, гээгдэнги колхозой түрүүлэгшэ болохо томилогдоо бэлэй.

Тэрэ гэгэһинээ хойшо нүхэр Кривогорничин хэдэхэн жэлэй туршада «Путь к коммунизму» колхозыг республика доторхи түрүү ажахынуудай нэгэн болгожо шадаа. Сергей Васильевич түрүүшын ээлжэндэ колхозойнгоо ажахытай найнаар танилсажа, хэрэглэгдээгүй ехэ арга боломжонуудыг элирүүлһэн, колхозингуудтай хамта зүбшэжэ, артелиингээ саашадаа хүгжэхэ хараа түсэбтэ тодорхойлоһон байна. Нютагайны зоний хэлсэдэг болоһоной ёноор, «гаргаа карандаш бариха» эрээд, хамаг бүхы юумыс хуу, али бүхы талаһаан тооложо гаргадаг, найса бодожо үзэдэг, тингэһэнэй удаа ямар нэгэн шиндхэбэри эсэслэн абадаг заншалтай юм.

Ажалай эмхидхэл, журам найжаруулжа, колхозингуудыг олоо абалын талаар урмашуулжа гэжэ ходо оролдодог. Тингэ анхаралда хүртэһэн колхозингууд эсэхэ сусал-

хыс мэдэнгүй, эршэмтэйгээр ажаллажа байдаг болоһоной. Нингынгээ зөөридэ хайша хэрэгээр эзэн бусаар хандаха, үрлэтэдэ оруулжа, хуягайлаха ябадалда эсэс табигдажа байнхай.

Нүхэр Кривогорничинай түрүүлэгшэ болоһонһоо хойшо колхозын экономическа талаараа бэхжэжэ, хэдхэн жэл соо мүнгэн олзон дүрбэ дахин дээшлээ. 1953 онһоо хойшо энэ колхоз таб дахин ехэ нооно хайшалдаг, 2,6 дахин ехэ хунаадаг, 2,4 дахин ехэ мяха абадаг болоо. Мүнөө ажалай түлөө мүнгөөр үдэдэг болохоор бэлдэхэжэ байна.

Эндэ хаядаа хэхэ хэзээнэйхиһээ ехэ барилга хэгдэ. Хамта 15 хэсэ барилга гол түлэ шулуугаар бүтээгдэ.

Энэ түрүүлэгшын намтар ехэ хоширхолтой. Сергей Васильевич хара багаһаа хойшо ёһотой «халуун шулуу долёһон» хүн юм. 12 наһатайдаа нотагай нодарган баянайда хүлэһинөөр хүдэлжэ захалһан байгаа. Эсэгэн 1924 ондо олон сурба үхибүүдэ орхёод, наһа барашоо нэн. Ядаха шадахыс нилээд үзэһэн байха. 1928 ондо нотагад хүдөө ажахын артель эмхидхэлсээд, 1932 он болотор тарьян ажаллай бригадын бригадир ажаллаа. Эдэбхитэй хүн байһан туладань, нотагайны зон Сергей Васильевичыг сомонойнгоо Сөвөдэй түрүүлэгшээр хунганһан юм. Тэрэ гэгэһинээ хойшо нүхэр Кривогорничин советскэ, худалдаа наймаанай органуудай элдэб тушаалда ажаллаһан байха.

Ямаршы тушаалда, ямаршы ажалда ябахада Сергей Васильевич зон нүхэдтөө ходо алба хэжэ, олонштын хэрэгтэй тулада оролдожо ябадаг хүн байха.

Тингэжэ Бурядай АССР-эй Верховно Сөвөдэй депутатта кандидатыг дэбжүүлжэ зол хубида хүртэһэн нотагайны зон түрүүлэгшэ С. В. Кривогорничингоо баяртайгаар нэрлэһэн байна. Засаг турын газарта хунгагад байхада, нүхэр Кривогорничин арад зонойнгоо этигэл найдабарине нэрэтэй түрэтэйгөөр харюулханы лабтай.

С. Таханов.

Нютагша дэбжүүлэгдэһэн кандидат

Вера Ринчиновна Боянова Баргажанай аймагай Улюкчан тохондо түрэнэй юм. Республикынаа Элүүрыг сахилгын министрээр ажалладаг басагаараа Баргажанай зон омогорхожо, баясажа байдаг. Арад зонийн-

гоо элүүрыг сахиха хэрэг эрхилжэ байһан басагааяа Бурядай АССР-эй Верховно Сөвөдэй депутатта хоёрдохон хунгахань.

Февралын 17-до Баргажан тохондой хунгагшад Культурынгаа байһан соо олоороо сугларжа, мэдэхэбди. Даанан

аажалдаа оролдосотой, хүдэлмэртэй найнаар ябуулдаг, өөртөөшье, суглаа хүдэлдэг нүхэдтөөшье эрилтэйгээр хандадаг хүн байха. Энэ харюусалгатай тушаал даажай баха зуураа, республика доторхи элүүрыг сахилгын хэрэг

найжаруулхын тулада ехэ юумэ хээ. Мартын 1-нэй үдэр В. Р. Боянова нэгэн хүн шэнгээр дуугаа үгэхэнтэй урлалһа,—гэб.

Түрүүлэгшын олон хунгагшад, мүн нүхэр Боянова үнэн зүрхэнэй үгэнүүдыг хэлээ.

Д. Санданов.

Үбгэн хунгагшадтай захяа

Борьбогой сомоной «Эрдэм» колхоздо олон зоной хабаадалгатай суглаан боложо, Бурядай АССР-эй Верховно Сөвөдэй депутатта кандидаттаар дэбжүүлэгдэһэн С. С. Бадмацыренов, Зэдын аймагай Сөвөдэй депутатта кандидат Б. Л. Мурхондов, Ч. Н. Норбовс гэгшэд хунгагшадтаа уулзаба. Энэ уулзалта дээрэ буурал сагаан толгойтой үбгэн хунгагша Найдан Данзанов ингэжэ хэлэбэ:

—Засаг турын газарта түлөөлжэ гэжэ байһан нүхэдтэйгөө уулзажа байхада хэмгүй ехэ баяртайб. Урдань хаанта засагай үедэ гүрэн түрэнгөө, өөһэдэньгөө хуби-заяанай хэрэгыг хүтэлхыень ямар хүнине хунгахата гэжэ манһаа, арад зоной хыньше хурадаггүй бэлэй. Урда сагта харыхы барга зон гэжэ тоологдодог манай бурят арад мүнөө оройнойнгоо олон тоото, үнэр баян араудтай хамта социализм байгуулааг, коммунизм байгуулжа захалба.

Иймэ ехэ зорилго урдаа табяад ажаллажа байһан туладаа засаг турын газарта түлөөлжэ байһан нүхэдтөө наһанһаа хэлэжэ, захяа заабари үгэхэ ёһотойбди. Би халда эдэ нүхэдтэ—зонтобо ходо холбоо барисаатай байжа, хүсэл эрмэлзэлгынсэ дүүргэжэ, үнэн зүбые эли-

рүүлжэ байхыень захиаб.

Түрүүлэгшын Дамдин үбгэжөөл трибунада гараба.

—Урэ хүүгэдэ эрдэмтэйше, ажалша бүхэригшые хүнүүд болгохо дуратайбди,—гэжэ тэрэ хэлэбэ.—Манай нотагта 8 жэлэй хургуулин байһан бариха хэрэгтэмнай республикын Гэгээрэлэй министрствы тулалха бээ гэжэ найданаб.

Эдэ үбгэжөөлүүдэй түрүүлэгшын хунгагшад, дэбжүүлэгшын хунгагшад бэлэн байһан тухайгаа мэдүүлб.

Д. Цыремпилов.

ВЦСПС-эй ПРЕЗИДИУМДЭ

Арадай ажахыг хүгжөөхэ долоон жэлэй түсэбтэ болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө социалистическэ мурьсоо дэлгэрүүлжэ талаар профсоюзна организацинуудай хүдэлмэри тухай

ВЦСПС-эй президиумэй баталан абаһан тогтоол соо ингэжэ хэлэгдэнэ. КПСС-эй XXI съездын түүхэтэ шиндхэбэринүүдыг бүхы совет арад угаа ехэ патриотическа дэбжэлтэ-тэйгээр утгаа. 1959—1965 онуудай долоон жэлэй турша соо өөһэдэньгөө дабан абаха ёһотой хилэнүүдыг хаа хаанагүй—фабрика, заводуудта, барилгануудта, совхозууд болог транспорттын предприятинуудта ажаллааг тодорхойлоо байна.

«Краснодонуголь» трестын «Северная» гэжэ № 2 долицкэ шахтын солото шахтер нүхэр Мамайин бригада, тэрэнтэй нэгэ газарта ажаллада нүхэр Польщиковой бригада долоон жэлэй программыг табан жэлэй турша соо дүүргэхэ гэгэһэн шэнэ дээгүүр уялгануудыг абаа. Коммунистическэ ажалтай коллектив нэрэ зэргын түлөө тэмсэжэ байһан Уралмашзаводой кузнечнэ цехын бригаданууд мүн лэ нимэ уялгануудыг абаһан байха юм. Долоон жэлэй даалгаварнуудыг зургаан жэл соо дүүргэхын түлөө мурьсоон Москвадахи Лихачевой нэрэмжэтэ автозаводто, Тбилиссин электровоз бүтээдэг заводто болон манай оройной бусад предприятинуудта дэлгэржэ байнхай. 1959 оной түсэбтэ болзорһоонь урид дүүргэхэ гэгэһэн уялгануудыг Башкирини нефть малагтагшад, Луганска областин горнягшад, Минскын тракторна заводой, Ленинградтай «Скорород» гэжэ гуталай фабрикийн болон бусадлай хүдэлмэрилэгшэд абаһан байна.

Патриотическа эдэ үүсхэлүүд найшааха зуураа долоон жэлэ даалгаварнуудыг болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө тэмсэжэ байна. Илан түрүү хүдэлмэришээд, претер турпятай, барилга болон совхозуудта дай коллективүүдэй үүсхэлыг бүтээн хэмжээгээр дэмжэн, дэлгэрүүлжэ хысьен профсоюзай совсудууд болон комитетүүдыг ВЦСПС-эй предидиум уялгала.

Профсоюзай совсудууд болон митетүүд хадаа ажахын организацинтай хамта социалистическэ мурьсоо хүтэлбэрилжэ найжаруулшөөд тэрэниг эмхидхэлгэдэ ёһотой хандаха ябадалыг зайсуулагда ёһотой. Долоон жэлыг болзорһоонь урид бэсүлүүлжэ талаар социалистическэ уялгануудай дүршэлтэ үйлдэбэрини бүхы колхозингууд хинжажа байха, мүн мурьсоон дунгууд үргэнөөр тунхаглагдай байха зэргэтэй. Тодорхой уялгануудыг абаха хэрэгтэй хүдэлмэришээ бүхэндэ профсоюзна организацинууд тулалмажа үзүүлжэ, тэдэ уялгануудла амжалттайгаар дүүргэхэ байдал бүри болгохо ёһотой. Түрүүлэгшэй дүй дүршэлыг дүрүүлжэ, үйлдэбэришээ нэбтэрүүлжэ шухала байна.

Долоон жэлэй түсэбтэй даалгаварнуудыг дүүргэхын үлүүлэн дүршэлтэ түлөө бүгдэ арадай тэмсэг эдэбхитэйгээр оролсохоныг профсоюзна бүхы организацинуудыг, профсоюзнуудай бүхы тэвшүүдэ ВЦСПС-эй президиум урлалһа.

Бүхы дэлхэйн эхэнэрнүүдтэ хандалга

Эхэнэрнүүдэй уласхоорондын демократическа федераци бүхы дэлхэйн эхэнэрнүүдтэ зориулһан нимэ хандалга толилоо:

1959 оной мартын 8-най эхэнэрнүүдэй уласхоорондын үдэртэ урда жэлииндэйхидэ адли билэ, бүхы дэлхэйн хэдэн олон миллион эхэнэрнүүд саашанхи найдабаряа элишэ-лэн мэдүүлжэһээ гадна, өөһэдэньгөө эрхыс хангуулжа эрилтэ табилабди.

Бидэнэр, эхэнэрнүүд объективно дотор ехэ үүргэ дүүргэһэнбди. Ажабайдалаа найн найхан болгохыс, саашадан хүгжөөхыс эрмэлзэхэ зуураа, манай үхибүүдэй зол жаргал, манай гэр бүлшэ аюулгүй байдал, бидэний эрхыс хөшөөр хангалга, бүхы хүнүүдэй золтой жаргалтай ажабайдал бидэндэ юуһинэшыс үнэтэй гэжэ баталан мэдүүлһэнбди. Амгалан тайбан дэлхэй дээрэ бүхы хүнүүдэй өөрынгөө ажалай, науцина туйлаануудай үрыс эдлэдэг байхыень бидэнэр хүсэнбди.

Манай энэ ёһотой хүсэл эрмэлзэлыг бэсүлүүлжэ хэрэгтэ яаралтайгаар эбсэжэлжэ, хамагай түрүүндэ ядрна ээбсэг бэлдэхэлгэ эгээн

ехэ наад түбэг болоно гэжэ билэ-нэр мэдэһэнбди.

Хүнүүдэй ами наһанай, оюун долой болон материална үнэ зүйлнүүдэй ямаршы зорилгогүйгөөр усалһан үгы хэгдэхэ ябадаг эхэнэрнүүд гаргуулахагүйбди. Дай байдаланай болохогүйгөө бидэнэр хүсэнбди. Тингэһээ ядрна ээбсэг туршалга дары болгоулхыс, атом ээбсэг хорихыс бидэнэр эринбди. Буу ээбсэг хуяахыс бидэнэр эринбди.

Эдэ зорилгонуудыг бэсүлүүлжэ үрэгтэ эхэнэр бүхэн хабаадалмаг мүн ёһотой, Ажабайдалай хүсэн бидэнэрэ дулдыдана. Бидэнэр хамтаар ябуулда хэжэ, хохилол шаруудай хүсэлүүдыг илажа шадахабди.

Энэ хандалгыс найнаагаад, найрамдалыс хүсэжэ байһан дээрэй тухайгаа өөһэдэньгөө партиментуудта, правительствонуудта Нэгэдэмэл Нацануудай Организацитай мэдүүлхыс таанадыс, бидэньхы дэлхэйн эхэнэрнүүдыг бидэнэр урлалһа.

Эхэнэрнүүдэй уласхоорондын демократическа федераци

Великобританиин премьер-министр Гарольд Макмилланай Москвада эрээд байһан тухай

СССР-эй Министрнүүдэй Сөвөдэй Түрүүлэгшэ Н. С. Хрущевой, эхэнэрнэй айлаһан боложо, Великобританиин премьер-министр Гарольд Макмиллан, Гадаадын хэрэгүүдэй министр Селвин Ллойд Москва шадарай правительствена дачада февралын 22-ой амаралтын үдэрыс үнгрэгөө.

Правительствонуудыг толгойлоһонор сайлагын урда тээ, мүн түрүүлэгшын хоёр дахин удаанаар хөөрөлдөө.

Хөөрөлдөөнэй үедэ: Советскэ талаһаа СССР-эй Министрнүүдэй Со-

ведэй Түрүүлэгшын Нэгэдэхэ логшо А. И. Микоян, СССР-эй Гадаадын хэрэгүүдэй министр А. Громыко, СССР-һээ Великобританинда байдаг элчин сайд Я. А. Малик; Англин талаһаа Г. Макмиллантай хамта Гадаадын хэрэгүүдэй министр С. Ллойд, Великобританинаа СССР-тэ байдаг элчин сэр Патрик Райли байлсаа.

Советинүүд хөөрөлдөөнэй үедэ байлсаагүй.

Али али таладаа хамаатай асуудалууд тухай хөөрөлдөөн болон байлсаа.

Великобританиин премьер-министр Гарольд Макмиллан Ш. Р. Рашидовтай уулзаба

Москвада эрээд байһан Великобританиин премьер-министр Гарольд Макмиллан февралын 23-най үгөөгүүр Кремльдэ орожо, СССР-эй Верховно Сөвөдэй Президиумэй Түрүүлэгшын орлогшо Ш. Р. Рашидовтай уулзаа.

Г-н Г. Макмиллантай хамта Гадаадын хэрэгүүдэй министр Селвин Ллойд, Великобританинаа СССР-тэ байдаг элчин сэр Патрик Райли ябалсаа.

Уулзалгын үедэ хани ёһотой үрэгдөөл болоо.

СССР-эй Верховно Сөвөдэй Президиумэй секретарь М. П. Георгиевич Селвин Ллойд, СССР-эй Верховно Сөвөдэй Президиумэй секретарь Я. А. Малик хөөрөлдөөндэ хабаадалсаатай хамта Гадаадын хэрэгүүдэй министр Селвин Ллойд, Великобританинаа СССР-тэ байдаг элчин сэр Патрик Райли хөөрөлдөөнэй үедэ байлсаа.

Великобританиин премьер-министр Гарольд Макмиллан СССР-эй Министрнүүдэй Сөвөдэй Түрүүлэгшэ Н. С. Хрущевтой уулзаба

Великобританиин премьер-министр Гарольд Макмиллан февралын 23-да Кремль соо СССР-эй Министрнүүдэй Сөвөдэй Түрүүлэгшэ Н. С. Хрущевтой уулзаа.

Али али таладаа хамаатай асуудалуудыг хаража үзэлгэ уулзалгын үедэ үргэлжүүлэгдэһэн байна.

Советскэ талаһаа Н. С. Хрущевтой хамта СССР-эй Министрнүүдэй Сөвөдэй Түрүүлэгшын нэгэдэх ор-

логшо А. И. Микоян, СССР-эй Гадаадын хэрэгүүдэй министр А. Громыко, СССР-һээ Великобританинда байдаг элчин сайд Я. А. Малик хөөрөлдөөндэ хабаадалсаатай хамта Гадаадын хэрэгүүдэй министр Селвин Ллойд, Великобританинаа СССР-тэ байдаг элчин сэр Патрик Райли хөөрөлдөөнэй үедэ байлсаа.

Үнэн зүрхэнэй хооролдоон

Февралын 18-да Кабанский аймагай колхозуудай түлөөлэгшэд, предприятинуудай болон эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэд аймагай центрнн Культиурын байһан соо олоороо сугларба. Тэдэнэр РСФСР-эй Верховно Сөвөдэй депутатта хунгуулин № 745 Прибайкальска округлоо кандидат; КПСС-эй обкомой хоёрдохон секретарь Василий Иванович Дубровский уулзаба. Суглаан дээрэ этигэмжэтэ ниур Лениней нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ нүхэр А. К. Квасников үгэ хэлэжэ, Василий Иванович Дубровскийн түлөө хунгуулин үдэр нэгэ хүн шэнгээр дуугаа үгэхыень хунгагшадые урлалаа.

Түрүүлэгшын Кабанский РТС-эй главиа инженер Ю. А. Гушин, аймагай хүдөө ажахын инспекциин начальник Н. И. Моложников болон бусад үгэ хэлэжэ, депутатта кандидат В. И. Дубровскийн түлөө мартын 1-дэ нэгэн наһалтайгаар, дуугаа үгэхэ байһанһаа мэдүүлээ.

РСФСР-эй Верховно Сөвөдэй депутатта кандидат В. И. Дубровский үгэ хэлэжэ, хунгагшадта баяр баясхан хургөө. Нүхэр Дубровскийн республика дотор бэсүлүүлдэжэ байһан ажахын политическэ шухала, шухала зорилгонууд тушаа тогтон хэлэбэ.

И. Степанов.

Ш... Ула... № 9 у... баша... 1... уасто... бүтээн... үдэ... дэмж... дэлгэр... тухай... Илан... бидэн... Залуу... овна... эмжэтэ... адхан... жэтэб... С. Х... доо дол... раисно... шрхэлт... ва на... тинхэдэ... өнност... тухай т... —На... сари е... галтай... роших... —Түр... сөб хар... гарааб... ар... Аверьян... нарта а... Анита... тогай б... шадай г... боог, ал... ардсай... ганхай... хуудайн... таниса... Агитат... (Крокод... —сил... жур... мүн... ишон ү... өөрэлдэ... шад хэл... ндэ н... шэнэ бар... ташын э... шангууд... рилдажа... гай арад... хтэжэ... руулаа.

КПСС-эй XXI СЪЕЗДЫН ТҮҮХЭТЭ ШИНДХЭБЭРИНҮҮДЫЕ ГҮНЗЭГЫГӨӨР ШУДАЛХА

ХАБАРАЙНГАА ТАРИЛГАДА ХАҢА СООНЬ БЭЛДЭЖЭ, БАЯН УРГАСА ХУРЯАЯ!

Бэрхэ агитатор

Улаан-Удэ городской хунгуулинн үчэсогой агитатор (дааг-Т. К. Холщобников) хүдэлмэ-р түсэбэй ёһоор ябуулна. Энэ хотта 62 агитаторнууд хүдэлнэ. Тэд даалгагдан үчэсогой ошожо, хунгагшад-и хонирхолтой хөөрөлдөөнүүдэе өргөнэ, газетэ, журналнууд соо-и хонирхолтой статъянуудыг баяа үгэнэ. Мүнөө үдэ агита-торнууд КПСС-эй ээлжээтэбшэ-и съезд дээрэ нүхэр Н. С. Хру-щёв хэлэн элндхэлэ, мүн, съез-д бусад материалнуудыг хунга-га ойлгуулжа байна.

Улаан-Удэ городской Советскэ районий ажалшаддй дунда хунгуулиа бата-хал үргэнөөр ябуулагдажа байна. Районий хунгуулинн үчэсогоуддаа агита-торнууд абажа хонирхолтой хөөрөлдөөнүүдэ үгэнгэнэ. Зураг дээрэ: түрүү агита-тор КПСС-эй түшүүн Р. М. Бякова хунгуулинн № 62-дохт округой хунгагша-дые кандидатуудай намтартай танилсуулжа байна.

И. Денисовэй фото.

Амжалтаа арьбадханабди

КПСС-эй XXI съездын түүхэтэ шиндхэбэринүүд бүхэ арад зонни-е зоригжуулан, коммунизм тээшэ-и хайхамшагтаа эхэ алхамаар дабша-ха хүсэн дээрэн хүсэ нэмээбэ. Партиин хараалхан долоон жэлэй түсэбэ болзорхоон урид дүүргэхэ хэрэгтэ хубитара оруулха ёһотой байнабди.

КПСС-эй XXI съездын түүхэтэ шиндхэбэринүүд бүхэ арад зонни-е зоригжуулан, коммунизм тээшэ-и хайхамшагтаа эхэ алхамаар дабша-ха хүсэн дээрэн хүсэ нэмээбэ. Партиин хараалхан долоон жэлэй түсэбэ болзорхоон урид дүүргэхэ хэрэгтэ хубитара оруулха ёһотой байнабди.

нөө фермынай түрүү хаалишад С. Дашева, З. Будажапова болон бусад үдэр бүхэндэ үнээн бүриһөө 14—15 литр һу хаана. Хэрбээ нё-дондо жэлэй энэ хугасаа соо манай фермэ колхоздоо үдэр бүри 6—7 центнер һу тусаадаг байбал, мүнөө 9,5—10 центнер тусаана.

СССР-эй арадай ажахые 1959 — 1965 онуудта хүгжөөхэ даабарига тоонууд эхэтэ хонирхолдон шууда-лдагдажа байхай. Энэ эхэ тоонууд-ай бэслүүлэгдэхэдэ, орон дотор-най, инотатгамай ямар болохот гэ-нэн асуудал хүн бүхэниие хонир-хуулна.

Манай үүлтэртэ үнээдэй фермын партииня группа малшадайнгаа эрхлэтые, ханган, ойлгууламжы, соёл культурын хүдэлмэри үргэнөөр ябуулжа байна. Үдэртөө габша-гайшалан ажаллаһанай һүүлээр үдэшэ бүри үбгэн залуугүй улаан буландаа сулгаржа, съездын болон хунгалтын материалнуудаар хөөр-рэлдөө шагнадаг, ажал хүдэлмэри тухайдаа хөөрөлдэдэг. Фермынай улаан булан культурын ёһотой гу-ламта болохой. Энэ дугаан, сэр-бэр, плакат, диаграммуудаар шэмэглэгдэнхэй. Газетэ, журнал-нуудай шэнэ номернууд ходо аба-тажа байдаг.

Коммунистическэ ёһоор ажалла-хы оролдожо байдаг коллективэй гэшүүдтэ партииня группын комму-нистууд сэхэ үргэлжэ туһалдаг, тэ-лэний үүсхэлэе дэмжэлдэг байна. Жэшээн, комсомолшууд болон за-луушуудай үүсхэлээр фермынай дэ-рэгдэ уран хайханай кружок тог-тоогдоо. Энэ кружокойид малшад-и хонирхолтой концертуудыг хару-улжа гадна, агитбригада эм-хидхэдэ, Соёлой, Үржэлтэй культ-базануудаар ябажа, съездын, хун-галтын материалнуудаар хөөрөлдөө хэжэ, жүжэ наада табина. Мүн тэ-лэний олонхын нигитын хүдэлмэри-д эдэбхитэйгээр хабаадалсана. 10-дахи класс дүүргэдэ, хаалишад бо-лолон залуу басагад Зина Пугуш-кина, Анна Сабхандаева, Вера Мун-хова мүнөө агитатораар хүдэлмэ-риллэ. Тэдээр тус тустаа үчэсого-уудыг дааж абаад, КПСС-эй XXI съездын, хунгалтын материалнуу-даар хөөрөлдөө хэжэ байдаг болон-хой.

Манай фермэдэ 20 гаран хүн хү-дэлмэрилнэ. Тэдэнэй олонхын залуу-шуул юм. Хаалин нэгдэхэи үүртэ-и малшад коммунистическэ ажалай коллективэй нэрэ зэргэ оло-хын түлөө тэмсэжэ байна. Тэдээр долоон жэлэй түсэбэй түрүүшын жэлдэ үнээн бүриһөө 3000 литр һу-наажа, нёдондо жэлэйхиһээ 800 литрээр дээшлүүлхэ гэгэн соци-алистическэ уялга абанхай. Һу хаал-гаяа дээшлүүлхын түлөө шанга тэмсэл жэлэй эхинһээ хойшо ха-лишаддй дунда ябуулагдана. Мү-

Манай партииня группа фермын малшаддй дунда дэлгэрһэн соци-алистическэ мурьсөөе тодорхойгоор хүтэлбэрлэхэ асуудалда онсо анха-рал хандуулна. Хаалишаддйнгаа хүдэлмэрин дүн үдэр бүри гарга-жа, тухсай самбарта бэшэдэг. Мүн «Коммунистическэ ажалай түлөө» гэгэн ханын газетэ ходо гаргажа, фермынгэ байдалыг харуулнабди.

Политическэ, ойлгууламжы, соёл гэгээрэлэй хүдэлмэриг улам хай-жаруулан, ажалай шэнэ амжалта тулхара зорилго партииня груп-памнай табинхай.

Н. Пирмаева,
Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой племенной фермын партгруппорг.
Баргажан.

Улаан-Удэ агитатор

Улаан-Удэ городской хунгуулинн үчэсогой агитатор (дааг-Т. К. Холщобников) хүдэлмэ-р түсэбэй ёһоор ябуулна. Энэ хотта 62 агитаторнууд хүдэлнэ. Тэд даалгагдан үчэсогой ошожо, хунгагшад-и хонирхолтой хөөрөлдөөнүүдэе өргөнэ, газетэ, журналнууд соо-и хонирхолтой статъянуудыг баяа үгэнэ. Мүнөө үдэ агита-торнууд КПСС-эй ээлжээтэбшэ-и съезд дээрэ нүхэр Н. С. Хру-щёв хэлэн элндхэлэ, мүн, съез-д бусад материалнуудыг хунга-га ойлгуулжа байна.

Улаан-Удэ агитатор

Улаан-Удэ городской хунгуулинн үчэсогой агитатор (дааг-Т. К. Холщобников) хүдэлмэ-р түсэбэй ёһоор ябуулна. Энэ хотта 62 агитаторнууд хүдэлнэ. Тэд даалгагдан үчэсогой ошожо, хунгагшад-и хонирхолтой хөөрөлдөөнүүдэе өргөнэ, газетэ, журналнууд соо-и хонирхолтой статъянуудыг баяа үгэнэ. Мүнөө үдэ агита-торнууд КПСС-эй ээлжээтэбшэ-и съезд дээрэ нүхэр Н. С. Хру-щёв хэлэн элндхэлэ, мүн, съез-д бусад материалнуудыг хунга-га ойлгуулжа байна.

Улаан-Удэ агитатор

Улаан-Удэ городской хунгуулинн үчэсогой агитатор (дааг-Т. К. Холщобников) хүдэлмэ-р түсэбэй ёһоор ябуулна. Энэ хотта 62 агитаторнууд хүдэлнэ. Тэд даалгагдан үчэсогой ошожо, хунгагшад-и хонирхолтой хөөрөлдөөнүүдэе өргөнэ, газетэ, журналнууд соо-и хонирхолтой статъянуудыг баяа үгэнэ. Мүнөө үдэ агита-торнууд КПСС-эй ээлжээтэбшэ-и съезд дээрэ нүхэр Н. С. Хру-щёв хэлэн элндхэлэ, мүн, съез-д бусад материалнуудыг хунга-га ойлгуулжа байна.

Улаан-Удэ городской хунгуулинн үчэсогой агитатор (дааг-Т. К. Холщобников) хүдэлмэ-р түсэбэй ёһоор ябуулна. Энэ хотта 62 агитаторнууд хүдэлнэ. Тэд даалгагдан үчэсогой ошожо, хунгагшад-и хонирхолтой хөөрөлдөөнүүдэе өргөнэ, газетэ, журналнууд соо-и хонирхолтой статъянуудыг баяа үгэнэ. Мүнөө үдэ агита-торнууд КПСС-эй ээлжээтэбшэ-и съезд дээрэ нүхэр Н. С. Хру-щёв хэлэн элндхэлэ, мүн, съез-д бусад материалнуудыг хунга-га ойлгуулжа байна.

Улаан-Удэ городской хунгуулинн үчэсогой агитатор (дааг-Т. К. Холщобников) хүдэлмэ-р түсэбэй ёһоор ябуулна. Энэ хотта 62 агитаторнууд хүдэлнэ. Тэд даалгагдан үчэсогой ошожо, хунгагшад-и хонирхолтой хөөрөлдөөнүүдэе өргөнэ, газетэ, журналнууд соо-и хонирхолтой статъянуудыг баяа үгэнэ. Мүнөө үдэ агита-торнууд КПСС-эй ээлжээтэбшэ-и съезд дээрэ нүхэр Н. С. Хру-щёв хэлэн элндхэлэ, мүн, съез-д бусад материалнуудыг хунга-га ойлгуулжа байна.

Улаан-Удэ городской хунгуулинн үчэсогой агитатор (дааг-Т. К. Холщобников) хүдэлмэ-р түсэбэй ёһоор ябуулна. Энэ хотта 62 агитаторнууд хүдэлнэ. Тэд даалгагдан үчэсогой ошожо, хунгагшад-и хонирхолтой хөөрөлдөөнүүдэе өргөнэ, газетэ, журналнууд соо-и хонирхолтой статъянуудыг баяа үгэнэ. Мүнөө үдэ агита-торнууд КПСС-эй ээлжээтэбшэ-и съезд дээрэ нүхэр Н. С. Хру-щёв хэлэн элндхэлэ, мүн, съез-д бусад материалнуудыг хунга-га ойлгуулжа байна.

Ган гасуурта шалтаад...

1953 ондо Закаменай аймагай колхозууд тарилга хэдэг газарайнгаа гектар бүриһөө дунда зэргээр 12,3 центнер орооно тарья хурья-хан юм. Тээд хойшонхи жэлүүдтэ Закаменда таряанай ургаса доошоо орожо эхилһэн байна. Мүнөө эндэ гектар бүриһөө дунда зэргээр 7 центнер хурьяагдаг болоо.

—Яхашы аргамнай үгы, һүүлэй жэлүүдтэ ган гасуури боложо, ургасамнай доошлоошол даа,—гэжэ аймагай зарим хүтэлбэрлэгшэд, мэргэжэлтэд, колхозой түрүүлэгшэ-нэр нэгэн ханалтайгаар мэдүүлдэг. Үнэн дээрэ тинмэ бэшэ.

Аймагай үржэлтэй сорт шалгадаг ажахыда ямаршы ган гасууритай жэлдэ гектар бүриһөө дунда зэргээр 15—16 центнер орооно тарья хурьяадаг. Тэрэшлэн үнгэрһэн жэл Сталинай нэрэмжэтэ колхозой нү-хэр Норбесовой хүтэлбэрлэгшэ 2-дох комплексно бригадынхид Уса-новкын, Хуртагын адагай полинууд-ий гектар бүриһөө 15—16 цент-нер тарья хурьяажа абаа лэн. Энэ бригадынхид даажа абаһан тарья-лан дээрэ наг шэбхэ, үнэһэ гаргажа тараһан, хэдэн арбаад машина мультһэ зөөһөн байгаа. Тингээ оройдоол жэлэй турша соо ургаса хурьяагыа 2—2,5 дахин дэ-шлүүлжэ шадаа.

Тээд аймагай колхозуудта нимэ ургаса юундэ хурьяагданагүй гэ-шэб?

Мүнөө эндэ таряалан дээрэ наг шэбхэ, мультһэ гаргажа, саһа тогтожо хүдэлмэри тон булаар ябуулагдажа байна. Хабар болотор 150 кубометр мультһэ гаргажа, хэ-лэн зуугаад гектарта саһа тогтожо-х гэһэн аад, юушы хээгүй. Жэ-шээлхэдэ, таряан ажал эхэтэй Ста-линай, Лениний нэрэмжэтэ колхо-зуудай поли дээрэ наг шэбхэ орой-доошыг гаргагданагүй тооной. Тэрэ-шлэн үнэһэ болон шубуунай аргал суглуулагдадаггүй шахуу.

Гэхэтэй хамта үрэнэ хүрэнгэ сэр-бэрлэлгэ, тэрэнэй сортынь хайжа-руулаха хүдэлмэри, мүн хүдөө ажа-хын машина, техникэ заһабарилга-тон удаанаар ябуулагдадаг боло-шонхой.

Эдэ мэтын лэ шалтагаанһаа ургаса хурьяагдан доошолоо бшуу.

Шэнэ долоон жэлэй түрүүшын жэлдэ орооно таряанай үндэр ургаса хурьяахын тула бин байгаа ду-туу дундануудаа закаменайхид да-ры усадхаха ээргэтэй.

Ш. Бакшеев.

Наг шэбхэ ехээр зөөгдэнэ

Курумканай аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд хабар-айнгаа тарилгада эршэмтэйгээр бэлдэжэ байна. Поли дээрэ наг шэ-бхэ гаргажа түсэбэ саг болзор соонь дүүргэхэ гэжэ оролдон. Колхозни-гууд Л. Воронина, Г. Воронин, Ман-гонг гэгшэд шофер Г. Сабанавай хүтэлбэри доро ажаллан, 25 кило-метрын газарта эрлээр 5—6 эрьсэ хэжэ, даабарья 175—200 процент дүүргэдэг юм.

Тингээ февраль харын эхинһээ хойшо 500 гаран тоно наг шэбхэ шэрээ, харын дүүрэтэр ушөө 900 тоно шэрэхэ уялга абаад, тэрэнэ наяр дүүргэхэн.

В. Ринчино.

ХАРТААВХАДА АНХАРАЛ ХАНДУУЛАГДАНАГҮЙ

Хартаавха хэнэйшы мэдлээр хүнэй эдэнэй тон шухала зүйлүүд-эй нэгэнини ха юм. Тинмэ хадан тэрэниие хоёрдохи хилдэмнэ гэшэ гэжэ зүб лэ хэлсэдэг. Ам-татай, шэмэтэй элээ хартаавха хэрэглэнгүй бэлдэхэн бэрхэтэй гэшэ ааб даа. Тингээдшы хартаавха малай хайн тэжээл боло-дог.

Гэбшы энэ шухала ургамалда ёһотой анхрал хандуулагдадаггүй. Энэ шалтагаанһаа боложо, тон ба-гахан ургаса хурьяагдагынь эли-тэ. Манай Ждановай нэрэмжэтэ колхоздо жэлһээ жэлдэ таяад гар-ран гектарта хартаавха тарилга-даг. Тээд харууһанай муу дээрһээ биратай ургаса абтадаггүй. Мүн хартаавха тарилга, хурьяалгы ду-һан оньхожоруулжа, үнэ сэн бага-тай хартаавха ехээр ургуулха арга боломжо бин гэшэ. Жэшээн, ма-най колхоз хартаавхын шорой обоолдог 3 машинатай, культува-торнууд, хартаавха тарилга, мал-тадаг машинуудшыг хүрэхөөр бин юм. Зүгөөр энэ бүхэ арга бо-ломжобо хүсэдөөр хэрэглэжэ ша-длуулгайбди. Хэрбээ квадратно-гнездовой аргаар тарилгаа хээд, ургажа байха үсдэн агрономиче-ска заабарин ёһоор харуулаха хээд байбал амжалта тулхалдаха са юм. Зүб квадратуудыг гаргажа шалаад байхала культуваторар-гү, али хартаавхын шорой обоолдог машинаар утаһань, хүндлөөшөнэй элдүүлгэ хээдэ зохиотой байха болоно. Энэ ушарта буртаг үблэн-шөөшэ сэрбэрлэгдэхэ, газарайн хурьһыншы зөөлөрүүлэгдэхэ, хартаавхыншы шорой обоологдохо байна.

Һириүүлэгдэнэ, зөөлэн газарта хартаавха түргөөр, хайнаар урга-даг. Үржэвчилэгдэнэ хайн сортын үрэнэ хэрэглэхэ шухала. Ма-най ханахада, нүхэн бүридэ томо хартаавха хаань нэгые, жэжэхэн хаань хоёр-гурбанһаа дээшэ бшые хээдэ хайн. Тингээд зүбөөр уһа-лаад, ургасын хойношо харууһа-лаад байхала нэгэ бүлэг эшлээ 5—7 килограмм, дээшшыг гардаг. Заримашуул жэжэ хартаавхаар хүрэнгэ хээдэ хайн гэлсэдэг. Энэнь буруу байна. Ургаса үндэлһнээ бо-лохо гэгэнэлд, хээдээшы томо хартаавха үржэл эхэтэй байдаг.

Хартаавхын үрэнэ гамтайгаар хэрэглэхын зорилгоор нодынь абажа тарилдаг. Зүгөөр энэ ушарта тэрэниие саагуур түнхижэ абахада ургасатай байха юм. Өөрынгөө ху-бинн газар дээршы тариха үзэ-

һэн байхаб. Үрэ жэмэстэ Улан-Удын туршалгын станцидашы шигэжэ тариха байхынь хараа лэн.

Энэ үржэлтэй хайн ургамалыё ёһотой анхралтайгаар ургуулха гэжэ оролдологүй дээрһээ эдэ бүгдэ туршалганууд колхоздоннай хэгдэдэггүй. Минл газараа хаха-лаад лэ, хартаавха тарилдаг маши-наар тарилга хээд, эдлээшэрын ямаршы элдүүлгэ хээдэггүй. Тин-мэһээ хурьһынши нягтаржа, хартаавхын биратай ургаса абтадаг-гүй байна. Гадна намар хурьялга тсн хангалтагүйгөөр, хайша хэрэ-гээр хэгдэдэг. Зарим ушарта горь-той газарта хартаавха малтадан-шыггүй газар дороо хүршээдэг. Үн-гэрхэдөө малтаад обоологдон хартаавха тэрэ шэгээрэ хүлдшээ-дэг.

Ушөө тинхэдэ хартаавха ашаха, буулахадаа түмэр хүнэгөөр удха-жа, хүрээдэжэ халиһынь доложо гэмтээрхидэг. Иимэ хартаавха хадагагдахадаа гугадаг, мууда-даг байна ха юм.

Колхознигуудай хартаавхада нимээр хандадаг дээрһээ хүнэй эдихэ, малай тэжээлдэ хэрэглэжэ хартаавха гардаггүй. Харин хабар үрэнэ хүрэнгын хартаавха дуталда-даг. Иимэ байдалай төхөөлдөөд байхала колхознигуудһаа орооно тарилгаар хартаавха худалдажа абадаг бшуу.

Хартаавхаар дуталдадаг дээр-һээ колхознай гахайнуудаа орооно таряагаар тэжээдэг. Бүхэ гархайнынь тоолохо болоо һаа, гахайн мяхан ехэ үнэтэй болошоно.

Хартаавхын эшэ малай хайн тэ-жээл болодог. Гэбшы энээнэни хун тоодоггүй. Манай ханахада эшынь силослэжшы болохо бай-на.

Саашадаа ёһотой оролдог гар-габал, хартаавха элбэгжүүлхэ бү-хы арга боломжотойбди. Манай нодын дээрэ колхознигууд хубин-гаа газарһаа хартаавхын үндэр ургаса жэлһээ жэлдэ абажа байна ха юм. Тэрэн үлүү гаража, дэл-гүүр дээрэ худалдагдана.

Хартаавха тарилгада хайша хэр-рэгээр хандаха ябадалы эсэслэ-жэ болоо. Бүхы колхознигууд эдлэхын, үүсхэл гаргажа ажаллабал, хартаавха элбэг ехээр тариха ур-гуулдаг, өөһдөөшы дутамаггүйгөөр хэрэглэдэг, малда эдоуладг болохо аргатай.

Н. Куртошин, колхозой гэшүүн.

Бичура.

Һурагшад туһална

Февраль һарада Жэмһэгэй дунда хургуулин Һурагшад болон багша-нар амаралтын үдэр хамтынгаа хүсөөр «Пути Ленина» колхозой поли дээрэ 151 тоно наг шэбхэ гаргаа. Энэ хүдэлмэридэ 160-аад үхибүд хабааданхай байна. Һураг-шад Обоева, Моглов, Жамьянова, Барбаева, Бальбева, Дамшаева болон бусад хайнаар ажаллаа. Тэрэшлэн багшанар И. Ангархаева, Т. Змисевская, Н. Дальбинова гэг-

шэд эдэбхитэйгээр хүдэлһэн байха юм. Мүн энэ хургуулинхид 7 цент-нер үнэһэ, 4 центнер шубуунай аргал суглууулжа, колхоздоо тусаа-гаа.

Пионерүүд энэ хабартаа 10 килограмм хуанай гүлгэ, 30 центнер түмэр, 4 центнер саарһа суглуулажа, сельподо тусааха уялга абанхай. Үнэһэ, шубуунай аргал суглуулаха хүдэлмэри үргэлжлөөр.

Б. Бирбаев.

Түнхэн.

Ойлгууламжын хүдэлмэри нилээд үргэдхэгдөө

СССР-эй, Бурайдай АССР-эй долоо Советүүд болон инотагай агитатор үчэсогой агитатор (дааг-Т. К. Холщобников) хүдэлмэ-р түсэбэй ёһоор ябуулна. Энэ хотта 62 агитаторнууд хүдэлнэ. Тэд даалгагдан үчэсогой ошожо, хунгагшад-и хонирхолтой хөөрөлдөөнүүдэе өргөнэ, газетэ, журналнууд соо-и хонирхолтой статъянуудыг баяа үгэнэ. Мүнөө үдэ агита-торнууд КПСС-эй ээлжээтэбшэ-и съезд дээрэ нүхэр Н. С. Хру-щёв хэлэн элндхэлэ, мүн, съез-д бусад материалнуудыг хунга-га ойлгуулжа байна.

Улаан-Удэ городской хунгуулинн үчэсогой агитатор (дааг-Т. К. Холщобников) хүдэлмэ-р түсэбэй ёһоор ябуулна. Энэ хотта 62 агитаторнууд хүдэлнэ. Тэд даалгагдан үчэсогой ошожо, хунгагшад-и хонирхолтой хөөрөлдөөнүүдэе өргөнэ, газетэ, журналнууд соо-и хонирхолтой статъянуудыг баяа үгэнэ. Мүнөө үдэ агита-торнууд КПСС-эй ээлжээтэбшэ-и съезд дээрэ нүхэр Н. С. Хру-щёв хэлэн элндхэлэ, мүн, съез-д бусад материалнуудыг хунга-га ойлгуулжа байна.

Улаан-Удэ городской хунгуулинн үчэсогой агитатор (дааг-Т. К. Холщобников) хүдэлмэ-р түсэбэй ёһоор ябуулна. Энэ хотта 62 агитаторнууд хүдэлнэ. Тэд даалгагдан үчэсогой ошожо, хунгагшад-и хонирхолтой хөөрөлдөөнүүдэе өргөнэ, газетэ, журналнууд соо-и хонирхолтой статъянуудыг баяа үгэнэ. Мүнөө үдэ агита-торнууд КПСС-эй ээлжээтэбшэ-и съезд дээрэ нүхэр Н. С. Хру-щёв хэлэн элндхэлэ, мүн, съез-д бусад материалнуудыг хунга-га ойлгуулжа байна.

Һуралсалы ажалтай зүбөөр холбоһоной ашаар

«Ажабайдалтай хургуулинн холбоо барисаа бэхжүүлхэ, СССР дотор арадай гэгээрэлэй хэрэгы саашадан хүгжөөхэ тухай» асуудалаар СССР-эй Верхоной Советэй хоёрдохи сессийн гаргаһан Хуундтай танилсахын ту-ла Заиграйн аймагта ажалшаддй суглаанууд болоо. Энэхэй хургуу-линууд олонхитын үдэр бүрин ту-һалдажа, дэмжэлгэтэйгээр ажабай-далтай холбоо барисаагаа бэх-жүүлхэ хүдэлмэри бүри 1957 онһоо эхилһэн юм.

Хуундэй хоёр жэлэй туршада аймагай Һурагшад хүдөө ажахын, промышленна үйлдлэрид эдэбхитэйгээр хабааджа, хайшаал магтаалда хүртэһэн байна.

Хэдэн Һурагшад 1957 ондо кол-хоз ошожо хүдэлжэ зуураа, 370 га-ран гектарай хартаавха, овошч ху-ряагаад, 29 мянган ажалта үдэр олоһон аад, үнгэргэшэ 1958 ондо бүришы ехэ хүдэлмэри хэһэн бай-гаа. Багшанартай толгойлох үйлд-бэрин бригадануудыг эмхидхэнэ-ий ашаар, хургуулида үзэһэн юумээ ажал дээрэ хэрэглэдэг бо-лоо.

Эрхим шанартайгаар дүүргээ. Мү-нөө тэднэ звенонууд боложо ху-баараад, мал ажалай фермүүдтэ ажаллажа, колхозой малшадта ту-һална.

Хайнаар хүдэлмэрилһэн үхибүү-дэй бригадада баясхалан хүргэхэ, ажалта үдэр үгэхөө гадна, кол-хозой правленн хамтын суглаанай шиндхэбэрээр энэ хургуулида мастерской бариха 10 кубометр мо-ло түлөөгүйгөөр үгөө. 1440 түхэригтэ дархантай элбэ зэмсэгүүдэе, 1400 түхэриг сентэй баян бэлгэлһэн байна.

Тэрэшлэн Үнэгэтэй, Хуушан Бэр-рэнэй, Дээдэ Тайсын, Онохойн дунда хургуулинуудай Һурагшад колхозно үйлдлэрид яһала хай-наар ажаллаа. Жэшээн, Онохойн дунда хургуулин VIII—IX клас-суудай 25 Һурагшадһаа бүридхэн барилгын бригада 2 һара 20 үдэр хүдэлжэ шабараар сохигдон 2 гэр барихаа гадна, тинмэ 5 гэрэй хуури табая.

Шэнэ Эльхидэхин дунда хургуу-лин 9 классай 24 Һурагшадһаа бү-ридхэн бригада нэгэ харын турша соо мянган метр газарта түмэр за-май хары татажа, түмэр зама-хидта туһалһан байна.

дэг дээрһээ, зариманай хэһэн хү-дэлмэри хиндэ үлэшэнэ.

Эдэ бүгдэы хараада абажа, эн-дэхин Һурагшад рязанинхидай, ставрополинхидай дүй дүршэлы үндлэх болгон, энэ жэлһээ хойшо Һурагшаддй үйлдбэринн бригада-нуудай хүдэлмэри хайжаруулаха хэмжээ абаһан.

Һурагшаддй саг үргэлжин гэхэ гү, али бүхэли жэл соо хүдэлмэ-ридэ бригадануудыг эмхидхэнэ хургуулинуудыг энэ аймагта бин. Жэшээн, Дээдэ Тайсын дунда хургуулин багшанар, Һурагшад бүхэли жэл соо хүдэлмэрилхэ үй-лэдбэриндэ 2 бригада эмхидхээд, Димитровый нэрэмжэтэ колхозой 85 га газарта кукуруза тарихан. Эдэ-нэр га бүриһөө 250 центнерһээ доо-шо бэшэ ногоон набыа ургуулха гэбэ. Энэ хургуулин Һурагша-бри-гадир Альбина Кучумовагай хүтэл-дэг. 35 Һурагшадһаа бүридхэн бригада 1500 толгэй нугаһа үсхэн-бэрлэжэ, колхоздоо үгэхэ гэгэн шидхэбэри абаад, тэрэнээ бөл-лүүлжэ эхилэнхэй.

Тэрэшлэн Үнэгэтэй дунда хур-гуулин Һурагшаддй үйлдбэринн бригада ажал хүдэлмэрээ нилээд хайжаруулаа. Түхэрэн жэл соо хүдэлмэрилхэ 4 звено боложо ху-баарһан мал ажалай бригада, гар ажал заадаг багша нүхэр Шурын-гай даадаг барилгын бригада эндэ бин. Барилгын бригадынхид поли дээрэ саһа тогтоодоо хэрэгтэй бо-

лодог һэрбэгэр мод

